

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci **žalobce: H. V. L.**, zast. Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti **žalovanému: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2012, č. j. CPR-3387-6/ČJ-2012-009CPR-V242, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 8. 2013, č. j. 1 A 37/2012 - 98,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Včas podanou kasační stížností brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2012, č. j. CPR-3387-6/ČJ-2012-009CPR-V242. Tímto správním rozhodnutím žalovaný zamítl stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 24. 2. 2012, č. j. KRPA-67546/ČJ-2011-000022, kterým bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění a stanovena doba v délce jednoho roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

Městský soud ve věci rozhodoval znovu poté, co jeho předchozí dva rozsudky byly zrušeny Nejvyšším správním soudem (k tomu srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 15. 11. 2012, č. j. 9 As 133/2012 - 46, a ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 As 28/2013 - 35, dostupné stejně jako další zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz).

V odůvodnění nyní napadeného rozsudku městský soud uvedl, že se stěžovatel při ústním jednání snažil přesvědčit soud, že udělení správního vyhoštění by pro něj a jeho blízké znamenalo nepřiměřený zásah do jejich rodinného a soukromého života. Soud se však s touto argumentací neztotožnil a poukázal na to, že stěžovatel bydlí v Praze, jeho družka v Ústí nad Labem, stěžovatel však nevěděl, kde přesně v Ústí nad Labem. Soud se dále ztotožnil se žalovaným, že stěžovatel nijak nepopsal hloubku, trvalost a pevnost vztahu s jeho družkou, aby šlo usuzovat na nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života, naopak stěžovatel neměl zájem, aby jeho družka byla informována o jeho zajištění. Městský soud za nevěrohodnou označil výpověď stěžovatelovy družky, která byla přednesena při ústním jednání před městským soudem. Stěžovatelova družka vypověděla, že společně žije se stěžovatelem, s nímž má i dítě. K nevěrohodnosti výpovědi uvedl, že skutečnost, že by stěžovatel měl s družkou dítě, je natolik zásadní, že by ji stěžovatel uvedl již před správními orgány, což se však nestalo.

Městský soud dále zpochybnil stěžovatelovo tvrzení, že se hned třetí den po propuštění z vazby dostavil na policii, aby řešil svůj pobytový status. Soud uvedl, že toto tvrzení nebylo jakýmkoli způsobem doloženo, ani ze spisu nevyplynulo, že by k této návštěvě policie mělo dojít. Navíc stěžovatel nijak nezdůvodnil, proč se ve svém tvrzení o návštěvě policie třetí den po propuštění z vazby odchyluje od svých tvrzení přednesených před správními orgány i městským soudem, kde uváděl, že svůj pobytový status vůbec neřešil.

Městský soud se rovněž vypořádal s námitkou, že stěžovatel mohl v rozhodné době na území České republiky legálně pobývat s ohledem na skutečnost, že proti němu bylo vedeno trestní řízení, z čehož stěžovatel dovozoval nejen právo, ale i povinnost setrvávat na území České republiky. Soud vyjádřil nesouhlas, že by na území republiky mohl cizinec pobývat pouze v návaznosti na probíhající trestní řízení, to dle soudu nevyplyvá ani ze zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestního řádu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“). V případě, že by nešlo věc vyřídit z ciziny, státní orgán České republiky cizince předvolá, přičemž policie mu za tímto účelem udělí vízum nebo povolí vstup v souladu s § 122 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Městský soud se neztotožnil ani s namítným pochybením při plnění poučovací povinnosti správních orgánů a žalobu zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti

V kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že považuje za nemístný formalismus a hrubou nespravedlnost uložení správního vyhoštění v jeho situaci. Stěžovatel nijak nezpochybnil hypotetickou možnost uložit mu správní vyhoštění, neboť skutečně pobýval na území České republiky v předmětné době neoprávněně (protože se nedostavil druhého dne po propuštění z vazby k příslušnému správnímu orgánu a konsekventně mu nebyl prodloužen dlouhodobý pobyt).

Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že správní orgán byl oprávněn za dané situace uložit správní vyhoštění v rozsahu 0–3 roky, resp. uložit ve správním řízení pokutu, aniž by

pokračování

zároveň musel uložit správní vyhoštění. Dle stěžovatele bylo uložení správního vyhoštění v jeho situaci nepřiměřeně tvrdé a v rozporu s materiálním pojetím právního státu. Stěžovatel byl totiž nedůvodně obviněn z trestné činnosti (trestní stíhání bylo následně pravomocně zastaveno), přičemž strávil osm měsíců ve vazbě s následky pro rodinný a osobní život, a to v cizí zemi bez adekvátní znalosti jazyka. Namísto omluvy ze strany státních orgánů mu bylo po naznačených peripetiích uloženo správní vyhoštění. Správní orgány vyšly z čistě formálního pojetí a stěžovateli, s odkazem na povinnost podat žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu jeden den po propuštění z vazby, při jeho osobní návštěvě u správního orgánu třetí den po propuštění z vazby žádost o prodloužení pobytu nenabraly a stěžovatel tak přišel o platný dlouhodobý pobyt. Pokud by stěžovatel nebyl vzat do vazby, svůj pobyt by si řádně a včas prodloužil, jak to učinil vždy v minulosti. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na obtíže při neznalosti jazyka řešit otázky svého pobytového statusu hned druhý den po propuštění z vyčerpávající vazby, a to navíc v situaci, kdy mu bylo tehdejší jeho obhájcem sděleno, že po dobu trestního řízení pobývá na území České republiky oprávněně.

Stěžovatel dále napadl skutečnost, že mu následně z důvodu neprodloužení pobytu nebylo vydáno žádné vízum, ačkoli i nadále probíhalo trestní řízení, přičemž stěžovatel byl opakovaně poučen, že pod sankcí opětovného uvalení vazby se musí zdržovat na území České republiky. Zmínil přitom, že tehdejší aplikační praxe správních orgánů byla taková, že účastníkům řízení, proti nimž bylo vedeno trestní řízení, byla vydávána víza po celou dobu trestního řízení. Namítl současně přepjatý formalismus, který spatřoval v tom, že se *de facto* provinil jen tím, že se druhý den po propuštění z extrémně frustrující vazby nedostavil ke správnímu orgánu za účelem podání žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu. Byl to však stát, kdo stěžovatele po osm měsíců nezákonně věznil a navíc po něm pod sankcí nového uvalení vazby vyžadoval, aby pobýval na území České republiky po dobu trestního řízení. Za takové situace, při vědomí rodinného zázemí na území České republiky, považuje své správní vyhoštění za přepjatý formalismus.

Stěžovatel na závěr své kasační stížnosti navrhl, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek a aby napadený rozsudek městského soudu byl zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný se plně ztotožnil s rozsudkem městského soudu a zdůraznil, že stěžovateli nebylo vyčítáno protiprávní jednání v období tří dnů po propuštění z vazby [z vazby byl propuštěn dne 29. 4. 2011 a podle § 103 písm. a) zákona o pobytu cizinců se měl první pracovní den dostavit na policii, což bylo v daném případě v pondělí 2. 5. 2011]. Naplnění skutkové podstaty neoprávněného pobytu dle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců bylo stěžovateli vytýkáno, protože se na území republiky zdržoval bez víza prokazatelně v době od 3. 5. 2011 do 15. 10. 2011, kdy byl kontrolován cizineckou policií. Stěžovateli tak nebyl vytýkán neoprávněný pobyt v délce několika dnů, nýbrž neoprávněný pobyt v délce zhruba šesti měsíců, přičemž stěžovatel nedoložil, že by se po celou rozhodnou dobu snažil svůj pobyt legalizovat. Žalovaný tak nesdílí stěžovatelův názor o přepjatém formalismu, a to vzhledem k délce neoprávněného pobytu a vědomému neřešení vzniklé situace z jeho strany.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soud

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, stěžovatel je v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Důvod kasační stížnosti odpovídá důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zdejší soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v jejím rámci uplatněných důvodů, zároveň zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud v nynější věci již dvakrát v minulosti rozhodoval (rozsudky ze dne 15. 11. 2012, č. j. 9 As 133/2012 - 46, a ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 As 28/2013 - 35, zrušil předchozí rozhodnutí městského soudu ve věci), je vhodné se na úvod vyjádřit k přípustnosti kasační stížnosti dle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Dle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž krajský či městský soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Tímto ustanovením se tak limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám, které byly Nejvyšším správním soudem v dané věci již závazně posouzeny.

K výkladu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. se vyjádřil i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, publikovaném pod č. 2365/2011 Sb. NSS, přičemž v bodech 24. a 25. svého usnesení uvedl: „*Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytyká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. I tyto výjimky je nutno vnímat v kontextu citovaného ustanovení, tedy tak, že námítky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat k právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu – řešena být nemohla.*“

Zrušovacím důvodem v rozsudku zdejšího soudu ze dne 15. 11. 2012, č. j. 9 As 133/2012 - 46, byla částečná nepřezkoumatelnost tehdy napadeného rozsudku městského soudu v otázce, zda lze uložit správní vyhoštění cizinci, proti němuž je vedeno trestní řízení, v průběhu tohoto trestního řízení. Dále v tomto rozhodnutí zdejší soud vypořádal námítky vztahující se k poučovací povinnosti a zásahu do osobního a rodinného života. Tento rozsudek tak není na překážku přípustnosti nynější kasační stížnosti dle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., jelikož, jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu, vyslovená nepřezkoumatelnost (která byla již v nyní přezkoumávaném rozsudku odstraněna) pod toto

pokračování

ustanovení nespadá a dále nynější kasační námitky se netýkají zdejším soudem již vyřešených otázek poučovací povinnosti a zásahu do osobního a rodinného života.

Zrušovacím důvodem v rozsudku zdejšího soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 As 28/2013 - 35, byla pochybení městského soudu při hodnocení námitky přepjatého formalismu. Součástí tehdejšího hodnocení Nejvyššího správního soudu byl požadavek na to, aby městský soud při posuzování stěžovatelova tvrzení, že se druhý, resp. třetí den po propuštění z vazby dostavil na policii, aby řešil svůj další pobyt, objasnil též, jak takové tvrzení zhodnotil i ve vztahu k dalším vyjádřením stěžovatele a obsahem spisu rozporným s tvrzením o návštěvě policie. Nejvyšší správní v uvedeném rozsudku ze dne 20. 6. 2013 neučinil žádný závěr, zda se stěžovatel druhý, resp. třetí den po propuštění z vazby na policii dostavil či nedostavil a řešil zde svůj pobytový status, pouze ve vztahu k městskému soudu adresoval požadavek příslušné tvrzení stěžovatele posoudit ve světle dalších skutečností patrných ze spisu. Tomuto požadavku městský soud v nyní napadeném rozsudku vyhověl, kasační námitky směřující do takového posouzení městského soudu však nemohou být nepřipustné dle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., jelikož kromě požadavku na celistvé zhodnocení všech skutečností zdejší soud v otázce dostavení se na policii po propuštění z vazby v nynější věci v minulosti nezaujal závazný právní názor.

Zdejší soud však poznamenává, že skutečnost, že přípustnosti kasační stížnosti nepřekáží § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., neznamená, že některé kasační námitky nemohou být nepřipustné z jiných důvodů (dle jiných ustanovení s. ř. s.). Tak tomu v nynější věci bylo u námitky nepřiměřené délky vyhoštění, k tomu viz dále.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce přepjatého formalismu, což stěžovatel spatřoval v tom, že při ukládání správního vyhoštění hrálo určující roli to, že při jeho osobní návštěvě na policii třetí den po jeho propuštění z vazby nebyla přijata jeho žádost a stěžovatel tak přišel o dlouhodobý pobyt. Městský soud k danému uvedl, že tvrzení stěžovatele o tom, že se krátce po propuštění z vazby dostavil na policii, aby řešil otázku svého pobytu, nejenže nebyla stěžovatelem doložena, ale jsou i rozporná s jeho předchozími výpověďmi ve správním řízení i v řízení před městským soudem. Stěžovatel přitom neobjasnil, proč se ve své výpovědi odchyluje od svých předchozích tvrzení.

Správní orgány ve svých rozhodnutích vyšly z toho, že dne 29. 4. 2011 byl stěžovatel propuštěn z vazby, v jejímž průběhu mu dne 25. 10. 2010 vypršela platnost povolení k dlouhodobému pobytu. Správní orgány sice poukázaly na povinnost cizince, který není držitelem platného cestovního dokladu a víza, je-li podmínkou jeho pobytu na území, dostavit se první pracovní den následující po dni propuštění ze zabezpečovací detence, z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody na policii [§ 103 písm. a) zákona o pobytu cizinců], což bylo v daném případě pondělí 2. 5. 2011. Za důvod, který vedl dle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců, ke správnímu vyhoštění, však byl označen neoprávněný pobyt stěžovatele na území České republiky v období od 3. 5. 2011 do 15. 10. 2011, kdy byl kontrolován cizineckou policií. Správní orgány přitom zdůrazňovaly délku tohoto neoprávněného pobytu (cca pět a půl měsíce) a skutečnost, že se v této době stěžovatel nesnažil svůj pobyt legalizovat. Uvedené skutečnosti přitom korespondují s předloženým spisovým materiálem.

Proti tomuto hodnocení vystoupil právní zástupce stěžovatele až v průběhu druhého ústního jednání před městským soudem konaného dne 19. 3. 2013 s tvrzením, že stěžovatel se na policii dostavil třetí den po propuštění z vazby. Nejvyšší správní soud se přitom s městským soudem ztotožnil s hodnocením takového tvrzení jako nevěrohodného. O nevěrohodnosti takového tvrzení svědčí skutečnost, že ve svých předchozích výpovědích a podáních ve správním řízení a v žalobě k městskému soudu stěžovatel vycházel z toho, že po propuštění z vazby vůbec nevěděl, co má dělat, spoléhal na to, že na území České republiky může pobývat v návaznosti na probíhající trestní řízení proti němu a svou pobytovou situaci tak neřešil (k tomu lze blíže odkázat na rozsudek zdejšího soudu v nynější věci ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 As 28/2013 - 35, kde je o zmíněných vyjádřeních stěžovatele ve správním řízení pojednáno podrobněji). Stěžovatel přitom nikdy neodůvodnil rozpory mezi původními tvrzeními ve správním řízení a novým tvrzením o tom, že se třetí den na policii dostavil.

Nejvyšší správní soud k danému dodává, že při třetím jednání před městským soudem konaném dne 16. 8. 2013 byl stěžovatel vyslechnut. Ve své výpovědi však místo tvrzení, že by se na policii dostavil třetí den od svého propuštění, uvedl, že se dostavil asi deset dnů po propuštění na odbor azylové a migrační politiky v Praze 4 na Chodově, odkud byl poslán na Prahu 8 do Karlína na Křižíkovu ulici, aby se tam přihlásil, jelikož byl cizinec bez víza. K tomu stěžovatel dodal: *„Mezitím jsem byl kontrolován Policií ČR a byl jsem převezen do Karlína. Tím ‚dobou mezi tím‘ myslím asi dva měsíce, já si to přesně nepamatuji.“* Nejenže v nové výpovědi stěžovatele je očividný rozpor s předchozím tvrzením zástupce stěžovatele ohledně doby od propuštění z vazby, kdy se měl dostavit na policii (tři dny oproti deseti dnům), tato výpověď stěžovatele je neslučitelná i s jeho výpovědí před správním orgánem, kde dne 15. 10. 2011 prohlásil, že nevěděl, že si má po propuštění žádat o vízum. Dle původní výpovědi stěžovatel nevěděl, že má žádat o vízum, dle nové výpovědi byl na odboru azylové a migrační politiky poslán na Křižíkovu ulici, aby se tam přihlásil, jelikož nemá vízum. I tyto rozpory svědčí o nevěrohodnosti následného tvrzení stěžovatele o návštěvě policie třetí den po propuštění z vazby.

Stěžovatel přitom k dotazu soudu, zda o jeho snaze zlegalizovat si pobyt v období po propuštění z vazby existují nějaké záznamy či doklady, pouze uvedl, že opravdu policii navštívil a snažil se pobyt legalizovat. K tomu však nepředložil žádný doklad, např. kopii podané žádosti, ani neupřesnil, které konkrétní kroky a vůči kterému orgánu měl činit.

Nejvyšší správní soud se tak plně ztotožnil s hodnocením městského soudu, že z tvrzení stěžovatele, že se třetí den po propuštění z vazby dostavil na policii, nebylo možno vycházet. Toto tvrzení totiž zůstalo nedoloženo a navíc je nevěrohodné ve vztahu k tomu, že se neslučuje s původními stěžovatelovými výpověďmi. Tento rozpor přitom stěžovatel ani nedokázal neobjasnit. Za takového stavu však nemůže obstát námitka přepjatého formalismu, kterou stěžovatel vznesl právě v návaznosti na tvrzenou návštěvu policie třetí den po propuštění z vazby. Vedle toho lze též poukázat na to, že ve své námitce přepjatého formalismu se stěžovatel nijak nevyrovnal s tím, že správní vyhoštění mu bylo uloženo na základě neoprávněného pobytu počítaného až po propuštění z vazby a správní orgány zde zdůrazňovaly značnou délku neoprávněného pobytu – přibližně pět a půl měsíce (od 3. 5. 2011 do 15. 10. 2011) – a skutečnosti, že po celou tuto dobu stěžovatel otázku svého pobytu nevyřešil a pobýval zde dle správních orgánů neoprávněně. Tato délka pobytu

pokračování

stěžovatele a neřešení jeho pobytové situace přitom vylučují, že by mělo jít ze strany správních orgánů o přepjatý formalismus. Přitom sám stěžovatel v kasační stížnosti výslovně připustil, že v předmětné době na území České republiky pobýval neoprávněně. Tím opustil svou předchozí argumentaci, že po dobu vedení trestního řízení proti jeho osobě mohl na území České republiky pobývat s ohledem na samotnou skutečnost vedení takového řízení, kterou již v kasační stížnosti na rozdíl od žaloby neuplatnil.

Stěžovatel však v rámci kasační stížnosti napadl skutečnost, že mu následně nebylo vydáno žádné vízum, ačkoli i nadále probíhalo trestní řízení proti němu. Poukázal přitom na správní praxi, kdy jsou víza vydávána po celou dobu probíhajícího trestního řízení. Nejvyšší správní soud konstatuje, že tato námitka směřuje proti té části napadeného rozsudku, v níž městský soud uvedl, že přítomnost stěžovatele u trestního řízení proti jeho osobě může být zajištěna skrze vízum dle § 122 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, dle něhož: *„V době, po kterou nelze podle rozhodnutí o správním vyhoštění cizinci umožnit vstup na území, policie udělí vízum nebo povolí vstup na území, pokud účelem pobytu na území je předvolání státního orgánu České republiky a nelze-li věc vyřídit z ciziny.“* Tím městský soud navázal na svou argumentaci, že samotná skutečnost vedení trestního řízení neopravňuje cizince k pobytu na území České republiky, jelikož to dle městského soudu nevyplývá ani ze zákona o pobytu cizinců ani z trestního řádu. Kasační námitka přitom napadá jen neudělení víza, nikoli hodnocení městského soudu, že samotná skutečnost vedení trestního řízení neopravňuje cizince k pobytu na území České republiky.

K námitce neudělení víza zdejší soud uvádí, že dle § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců jsou ze soudního přezkumu vyloučena rozhodnutí o neudělení víza; to neplatí, jde-li o neudělení víza rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie. Souladnost této výluky ze soudního přezkumu s ústavním pořádkem potvrdil Ústavní soud v nálezu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11, publikovaném pod č. 234/2012 Sb., dostupném z <http://nalus.usoud.cz>. V bodě 30. tohoto nálezu Ústavní soud mj. uvedl: *„Přímým důsledkem neudělení víza není nucený návrat do domovského státu a s ním spojené riziko špatného zacházení či újmy v domovském státě. K tomu směřuje až rozhodnutí o správním vyhoštění. Bez vydání tohoto rozhodnutí nelze cizince vydat do domovského státu. Bude-li tak v budoucnu rozhodnuto, má cizinec zajištěn přístup k soudní ochraně prostřednictvím žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění. Žaloba proti rozhodnutí o vyhoštění cizince má navíc – s výjimkou vyhoštění z důvodu ohrožení bezpečnosti státu – odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí (§ 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, ve znění zákona č. 161/2006 Sb.). S navrhovatelem lze souhlasit, že řízení o správním vyhoštění a řízení u udělení víza jsou řízení s různým předmětem a v řízení o správním vyhoštění se primárně nebudou přezkoumávat důvody neudělení víza. Ze zákona o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů, však nevyplývá (zejm. ustanovení § 171 a 172), že by byl žalobce nějak omezen v námitkách stran okolností neudělení víza, a i zjištěné pochybení správního orgánu při neudělení víza může založit procesní úspěch žalobce.“* Nejvyšší správní soud proto s ohledem na názor Ústavního soudu v nynějším řízení, které se týká správního vyhoštění, nemůže pominout ani námitky vztahující se k neudělení víza. I u těchto námitek je však nutno trvat na tom, aby byly formulovány natolik konkrétně a srozumitelně, aby byly projednatelné. To však naplněno nebylo.

Stěžovatelova námitka, v níž napadl nevydání víza, kvůli své nekonkrétnosti neumožňuje její věcné projednání ze strany zdejšího soudu. Stěžovatel totiž pouze obecně poukázal na to, že mu nebylo vydáno vízum, ačkoli proti němu bylo vedeno trestní řízení, a dle stěžovatele to odporuje zavedené správní praxi, což však nepostačuje jako podklad pro soudní přezkum. Stěžovatel neuvedl, o jaký konkrétní typ víza se má jednat, neuvedl, ani zda vůbec, případně kdy a kým bylo o vízum žádáno a z jakých důvodů. Žádným způsobem v kasační stížnosti nekonkretizoval způsob, jakým mělo k odeprání vydání víza dojít, kdy, kterým orgánem a z jakých důvodů. Stěžovatelova obecná námitka tak není pro svou obecnou a plytkou formulaci věcně projednatelná. Zdejšímu soudu totiž není zřejmé, co přesně stěžovatel danou námitkou po zdejším soudu požaduje přezkoumat. Nejvyšší správní soud přitom není oprávněn ani povinen cokoli za stěžovatele dovozovat a dohledávat.

Dále zdejší soud konstatuje, že nepřipustná dle § 104 odst. 4 s. ř. s. je námitka nepřiměřené tvrdosti uložení správního vyhoštění v délce jednoho roku, mohlo-li být uloženo správní vyhoštění v délce 0–3 roky nebo mohlo-li být vyhoštění dle stěžovatele nahrazeno pokutou. Nepřiměřenou tvrdost stěžovatel spatřoval ve vztahu k okolnostem svého případu. Nejvyšší správní soud zjistil, že ani tato námitka nebyla uplatněna v řízení před městským soudem, ač jistě uplatněna být mohla. Před městským soudem stěžovatel pouze namítal, že jeho pobyt byl oprávněný, správní vyhoštění mu tak nemělo být vůbec uloženo, nenamítal však, že délka vyhoštění je nepřiměřená nebo že by vyhoštění mělo být nahrazeno pokutou.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s námitkou, že při vědomí rodinného zázemí stěžovatele na území České republiky a skutečnosti, že zde má nezletilé dítě, by pro něj správní vyhoštění představovalo popření materiálního právního státu, který dbá o ochranu základních lidských práv. Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci již v rozsudku ze dne 15. 11. 2012, č. j. 9 As 133/2012 - 46, zhodnotil, že s ohledem na okolnosti případu správní orgány nepochybily při zjišťování rozsahu skutečností vážících se k soukromému a rodinnému životu stěžovatele a že podklady shromážděné správními orgány nesvědčily o tom, že by správní vyhoštění pro něj představovalo nepřipustný zásah do soukromého a rodinného života. Jen stručně lze shrnout, že důvodem byla zjištěná skutečnost, že stěžovatelův vztah s jeho družkou nebyl natolik intenzivní, trvalý a hluboký, aby správní vyhoštění mohlo značit nepřipustný zásah, když stěžovatel o své družce nevěděl tak základní informace jako její datum narození či přesné místo, kde v Ústí nad Labem bydlí, se svou družkou nebydlel, jen ji třikrát týdně navštěvoval. V podrobnostech pak lze odkázat na zmíněný rozsudek, v němž byl ve vztahu ke skutečnostem shromážděným správními orgány vyjádřen jasný právní názor Nejvyššího správního soudu, který v nynějším řízení o kasační stížnosti není možno přípustně napadnout kasačními námitkami, zdejší soud se tak omezuje jen na odkaz na daný rozsudek.

Městský soud však v rámci třetího ústního jednání dne 16. 8. 2013 k danému vyslechl stěžovatelovu družku, která před správními orgány nevypovídala, a následně hodnotil její výpověď i ve vztahu k zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Ve vztahu k takto nově získané výpovědi před městským soudem Nejvyšší správní soud žádný závazný právní názor nevyslovil, jelikož tato výpověď se uskutečnila až po vydání rozsudku zdejšího soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 As 28/2013 - 35. Tuto část rozsudku městského soudu tak bylo možno přípustně napadnout kasačními námitkami, což stěžovatel také učinil. Stěžovatelova družka před městským soudem vypověděla, že její známost se stěžovatelem

pokračování

trvá více než sedm let a seznámili se v roce 2007 po přistěhování z Vietnamu. Ačkoli má každý v průkazech uvedenou jinou adresu, bydlí společně v Praze 4. Svědkyně dále vypověděla, že má se stěžovatelem dítě, které se narodilo 14. 11. 2006. K dotazu soudu, jak mohou mít se stěžovatelem dítě narozené v roce 2006, když se seznámili až v roce 2007, svědkyně uvedla, že se seznámili již v roce 2006 ve Vietnamu, potom zjistila, že je těhotná a jako těhotná přijela do České republiky. Nejvyšší správní soud se zcela ztotožnil s hodnocením městského soudu, že jde o nevěrohodnou výpověď. V první řadě výpověď svědkyně trpí rozpornostmi, které ji znevěrohodňují. Zprvu totiž uvedla, že se stěžovatelem seznámili až po příjezdu z Vietnamu, posléze však k dotazu soudu uvedla, že se seznámili již ve Vietnamu. Zda k seznámení došlo ve Vietnamu nebo v České republice, je přitom natolik zřetelně odlišná skutečnost, v níž není možno se splést, pokud by svědkyně vypovídala pravdivě, obzvláště pokud v návaznosti na takové seznámení mělo dle výpovědi dojít k početí dítěte. Ve druhé řadě lze poukázat na výpověď stěžovatele z 15. 10. 2011 před správním orgánem, který k rodinnému zázemí na území České republiky zmínil jen družku. O tom, že však má s družkou dítě, se ani v náznaku nezmínil, jde přitom o velmi zásadní skutečnost, kterou není možné opomenout. Měl-li by stěžovatel dítě, jistě by to zmínil k přímému dotazu, zda má na území České republiky k někomu vyživovací povinnost. Nejvyšší správní soud tak přisvědčil městskému soudu, že nevěrohodná výpověď svědkyně se žádným způsobem nedotkla závěru, že k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života rozhodnutím o stěžovatelově vyhoštění nedošlo, ze strany městského soudu přitom nešlo o jakkoli formální hodnocení.

Na závěr Nejvyšší správní soud konstatuje, že o návrhu na přiznání odkladného účinku samostatně nerozhodoval. To s ohledem na skutečnost, že o samotné kasační stížnosti rozhodl věcně ve lhůtě 30 dnů, kterou má k rozhodnutí o odkladném účinku.

V. Závěr a náklady řízení

Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník řízení o kasační stížnosti, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady, které by překračovaly jeho běžnou úřední činnost.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. listopadu 2013

JUDr. Radan Malík

předseda senátu